

PRZEDSZKOLE SAMORZĄDOWE W MIESZKOWICACH

PROGRAM

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

*„ W wychowaniu chodzi o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej
człowiekiem [...], umiał być bardziej
nie tylko drugim, ale i dla drugich”
Jan Paweł II (1980)*

Opracowanie: Zespół Rady Pedagogicznej (ostatnia modyfikacja):

**Anna Kotyńska
Jolanta Linkiewicz
Agata Handkowska**

Mieszkowice 2023

PLAN PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

- I. WSTĘP**
- II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU**
- III. CELE PROGRAMU**
- IV. METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU**
- V. WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU**
- VI. ADRESACI PROGRAMU**
- VII. PRAWA I OBOWIĄZKI DZIECKA**
- VIII. PRAWA I OBOWIĄZKI RODZICÓW**
- IX. WSPÓLPRACA Z RODZICAMI**
- X. MODEL NAUCZYCIELA I WYCHOWAWCY. MODEL PRACOWNIKA OBSŁUGI**
- XI. ZADANIA ORAZ FUNKCJE PRZEDSZKOLA JAKO ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO**
- XII. SYSTEM KAR I NAGRÓD**
- XIII. NORMY ZACHOWAŃ OBOWIĄZUJĄCE W NASZYM PRZEDSZKOLU**
- XIV. KRYTERIA SUKCESU**
- XV. EFEKTY WDRAŻANIA PROGRAMU**
- XVI. BLOKI TEMATYCZNE PROGRAMU I ICH CHARAKTERYSTYKA**

**XVII. ROZKŁAD TREŚCI KSZTAŁCENIA Z PODZIAŁEM NA
POSZCZEGÓLNE MIESIĄCE.**

XVIII. UWAGI KOŃCOWE

XIX. EWALUACJA

XX. LITERATURA

I. Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.)
2. Konwencja o Prawach Dziecka (Dz. U. z 1991 r. nr 120 poz. 526)
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.)
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.)
7. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1700)
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276)
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280 ze zm.)

I. WSTĘP

Pierwszeństwo w wychowaniu dzieci ma dom rodzinny. To rodzina jest podstawowym i naturalnym środowiskiem społecznym i wychowawczym. Na rodzicach więc przede wszystkim spoczywa obowiązek zapewnienia dziecku miłości i troski, poczucia bezpieczeństwa oraz równowagi emocjonalnej. To oni głównie kształtują jego charakter, przekazują doświadczenia, kształtują system wartości. Rolą przedszkola jest wspieranie rodziny w tych działaniach.

Przedszkole to placówka przeznaczona dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat, wspomagająca indywidualny rozwój, zapewniająca opiekę odpowiednią do potrzeb dziecka oraz przygotowująca do nauki w szkole. Jego zadaniem jest również zapewnienie dzieciom właściwych warunków rozwoju fizycznego, umysłowego, emocjonalnego i społecznego.

Ponadto przedszkole poza edukacją i wychowaniem dzieci, powinno także prowadzić działania profilaktyczne, tzn. zapewniające dzieciom zdrowie i bezpieczeństwo w każdym podejmowanym działaniu. Wiek przedszkolny to specyficzny okres w życiu dziecka, mający istotny wpływ na zmiany zachodzące w jego indywidualnym rozwoju. Profilaktyka w przedszkolu ma zapobiegać wszelkim niepożądanym zjawiskom. Działaniem profilaktycznym będzie zatem każde pozytywne oddziaływanie pedagogiczne, utrwalające wartościowe cechy, a zapobiegające powstawaniu tych niepożądanych.

Wśród pojęć pedagogicznych „*wychowanie*” jest jednym z trudniejszych do zdefiniowania. Można je rozpatrywać w węższym, bądź szerokim znaczeniu. *Wychowanie* – wg Muszyńskiego to wszelkie zamierzone działania w formie interakcji społecznych mające na celu wywołanie trwałych, pożądaných zmian w osobowości ludzi. Oddziaływania wychowawcze to wzajemne oddziaływania elementów sytuacji, które mają charakter wychowawczy, jeśli prowadzą do względnie trwałych zmian w osobowości. *Wychowanie* jest więc świadomym, celowym i specyficznym działaniem pedagogicznym rodziców lub nauczycieli, dokonywanym przede wszystkim przez słowo zmierzające do osiągnięcia względnie stałych zmian w rozwoju umysłowym, społecznym, kulturowym, duchowym jednostki ludzkiej. *Wychowanie* rozpoczyna się w rodzinie, natomiast przedszkole tylko je kontynuuje.

Niniejszy program wychowawczo-profilaktyczny ma za zadanie uświadomić dzieci w wieku przedszkolnym o istniejących w życiu zagrożeniach pochodzących ze świata ludzi i zwierząt oraz wyposażyć je w umiejętność radzenia sobie z nimi. Obowiązkiem każdej osoby dorosłej, zwłaszcza nauczycieli jest stwarzanie każdego dnia warunków sprzyjających kształtowaniu postaw odpowiedzialności za życie własne oraz innych. Tylko kreatywna

realizacja działań o charakterze wychowawczo-profilaktycznym przez nauczycieli umożliwi wytworzenie się określonych pożądaných kompetencji u dzieci.

Celem programu jest kształtowanie pozytywných postaw i bezpiecznych zachowań dzieci w sytuacjach zagrażających ich życiu i zdrowiu. Opracowanie i realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego jest dokumentem, który zawiera określone powyżej cele, porządkuje i wyznacza kierunki pracy w zakresie organizowania warunków umożliwiających nabywanie przez dzieci pożądaných postaw i zachowań w obliczu zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Profilaktyka i wychowanie, to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniem oraz reagowanie na pojawiające się zagrożenia, oraz nie stwarzanie zagrożeń. Celem działań jest ochrona dzieci, wychowanków przed zakłóceniami rozwojowymi, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określanych w literaturze przedmiotu jako zachowania ryzykowne. Głównym założeniem programu jest przygotowanie dziecka do tego, by potrafiło współżyć z innymi, poznało zasady dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo w różnych sytuacjach.

Realizatorami programu są wszyscy pracownicy przedszkola, a w szczególności nauczyciele i dyrektor przedszkola. Zakładamy również współpracę z rodzicami, osobami i instytucjami zajmującymi się profilaktyką i wychowaniem.

III. CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest stworzenie bezpiecznych i higienicznych warunków pełnego rozwoju każdego dziecka, zgodnie z jego wrodzonym potencjałem oraz możliwościami twórczymi i intelektualnymi w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturowym i przyrodniczym.

Cele szczegółowe programu:

1. Promocja zdrowego stylu życia.
2. Utrwalanie u przedszkolaków świadomego respektowania na co dzień reguł sanitarných poznanych w czasie epidemii.
3. Stworzenie bezpiecznych i przyjaznych warunków do zabawy i nauki dla wszystkich przedszkolaków.
4. Stosowanie zasad bezpieczeństwa, poruszania się w przedszkolu i poza nim.

5. Tworzenie warunków do właściwej współpracy nauczycieli, rodziców, wychowanków.
6. Kontynuacja współpracy z Policją , Strażą Pożarną , Przychodnią Rodzinną.
7. Rozwijanie umiejętności poprawnego komunikowania się i zachowań na co dzień.
8. Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.
9. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania spraw konfliktowych.
10. Rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra i zła.
11. Kształtowanie podstawowych norm moralnych np. tolerancji, życzliwości, sprawiedliwości, odpowiedzialności.
12. Minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znalazły się dzieci przybyłe z tego państwa.
13. Uświadomienie zagrożeń otaczającego świata.
14. Kształtowanie u dzieci umiejętności właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia.
15. Kształtowanie osobowości dziecka i wspieranie jego rozwoju.
16. Uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmocnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku w sytuacjach trudnych (rodzina, nauczyciele, specjaliści).
17. Budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej.
18. Tworzenie więzi z rodziną i środowiskiem w którym dziecko wzrasta.
19. Uświadomienie dzieciom swoich praw i obowiązków.

IV. METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU

A) METODY REALIZACJI PROGRAMU

Metody podające:

- 1) pogadanka
- 2) opowiadanie
- 3) opis,
- 4) objaśnienie (wyjaśnienie)
- 5) historyjka obrazkowa i inne

Metody problemowe:

- 1) konwersacje
- 2) aktywizujące (gry dydaktyczne, inscenizacje, metoda sytuacyjna, drama, dyskusja, burza mózgów i inne)

Metody praktyczne:

- 1) pokaz
- 2) ćwiczenia
- 3) trening
- 4) symulacja
- 5) spotkania
- 6) wycieczki

Metody eksponujące:

- 1) film
- 2) ekspozycja
- 3) przedstawienie

Metody programowane

- 1) użycie komputera
- 2) użycie projektora
- 3) użycie tablicy interaktywnej
- 4) użycie magicznego dywanu

B) FORMY REALIZACJI PROGRAMU

Do realizacji treści zawartych w programie należy wykorzystać każdą sprzyjającą sytuację dydaktyczno-wychowawczą. Do form organizacyjnych służących realizacji programu należą:

- Zabawy zaspokajające psychiczne, społeczne i fizyczne potrzeby dziecka (z uwzględnieniem zabaw twórczych):
  - a) zabawy konstrukcyjne
  - b) zabawy manipulacyjne
  - c) zabawy tematyczne – zabawy w role
  - d) zabawy ruchowe
  - e) gry i zabawy dydaktyczne
  - f) zajęcia planowo-organizacyjne
  - g) prace dzieci
  - h) pantomima, drama
  - i) wycieczki i spacer
  - j) uroczystości przedszkolne
  - k) kontakty indywidualne

V. WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU

Program należy realizować przez cały rok szkolny, przez wszystkie nauczycielki oddziałów samodzielnie lub z pomocą policjanta, strażaka, lekarza, pielęgniarki, ratownika medycznego itp. Realizacja programu wymaga także wykorzystywania różnorodnych środków

dydaktycznych, metod i form wspomagających proces rozwoju dziecka. Zorganizowanie wycieczek i wyjść poza teren przedszkola, wdrożenia wszystkich pracowników placówki do realizacji programu i współpracy z rodzicami.

VI. ADRESACI PROGRAMU

- Dzieci 3,4,5,6 – letnie uczęszczające do przedszkola objętego programem.
- Dyrektor przedszkola
- Nauczyciele zatrudnieni w placówce.
- Specjaliści zatrudnieni w placówce (logopeda, psycholog, pedagog specjalny)
- Rodzice dzieci uczęszczających do przedszkola objętego programem.
- Inne osoby związane z placówką.

Nauczyciel:

- dba o poziom swojej wiedzy z zakresu profilaktyki, wychowania,
- współpracuje z innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych,
- wspiera przedszkolaków – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z różnicami kulturowymi, w tym dzieci z Ukrainy (w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej w jakiej się znaleźli),
- kształci i wychowuje dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- reaguje na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień dzieci, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- współpracuje z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci,
- uczy poszanowania godności każdego człowieka,
- jest wzorem do naśladowania dla swoich wychowanków,
- w pracy wytwarza atmosferę życzliwości i otwartości,
- wymaga dobrego zachowania od siebie i innych,
- nie stosuje w swojej pracy i życiu żadnej agresji,
- pełni rolę wspierającą rodziców w sytuacjach trudnych wychowawczo.

Pedagog specjalny, m.in.:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i dziećmi w:

- prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci,
- rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych dzieci,
- udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z przedszkolakiem,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, innymi przedszkolami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny).

Psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej dziecka,
- zapewnia dzieciom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami przedszkolaków potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom przedszkolaków,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy przedszkola i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy dzieci.
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia dzieci i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów przedszkolaków i prowadzeniu z dziećmi zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych.

Przedszkolni specjaliści:

- rozpoznają indywidualne potrzeby dzieci,
- organizują i prowadzą różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci, rodziców i nauczycieli,
- pomagają wychowawcom, nauczycielom, rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- organizują pogadanki i prelekcje dla nauczycieli i rodziców

- prowadzą zajęcia dodatkowe wynikające ze zgłaszanych potrzeb,
- współpracują z instytucjami wspierającymi przedszkole w oddziaływaniach wychowawczo-profilaktycznych tj. Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Sąd Rodzinny.

Rodzice:

Przedszkole stara się budować zaufanie i współpracę z rodzicami poprzez:

konsultowanie i zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym;

Obowiązki rodziców:

- rodzice mając obowiązek zapewnienia dziecku godnych warunków życia i nauki
- współpracują z nauczycielami w działaniach ukierunkowanych na dobro dziecka;
- nie stosują agresji w swoim życiu,
- są konsekwentni w przestrzeganiu określonych zasad wychowawczych,
- aktywnie uczestniczą w zebraniach szkoleniowych organizowanych dla rodziców,
- wychowują dzieci w duchu koleżeńskości, tolerancji i szacunku dla każdego człowieka,
- interesują się sukcesami i porażkami,
- utrzymują stały kontakt z wychowawcami,
- angażują się w działania na rzecz współpracy przedszkola z rodziną,
- w przypadku sytuacji trudnej wychowawczo, ustalają z nauczycielem i przestrzegają kierunków oddziaływań wychowawczych - angażują się w działania na rzecz przedszkola.
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania przedszkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci.

Wskazówki dla nauczycieli i rodziców do realizacji programu wychowawczego przedszkola – kilka praktycznych rad:

- Bądźcie konsekwentni, róbcie to, co mówicie i mówcie o tym, co robicie;
- Bądźcie świadomi tego, czego uczycie;
- Bądźcie żywym przykładem właściwego działania;
- Bądźcie dobrymi obserwatorami dzieci;
- Dobrze poznajcie siebie i swoje możliwości;
- Połóżcie nacisk na pogłębianie swoich wiadomości i umiejętności;
- Stwórzcie atmosferę wzajemnego zaufania i szacunku;
- Nie oczekujcie, że natychmiast wystąpi u dziecka pożądana umiejętność, zmiany wymagają czasu.

VII. PRAWA I OBOWIĄZKI DZIECKA

Dziecko w przedszkolu ma wszystkie prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka w tym prawo do:

- Prawidłowo zorganizowanego procesu opiekuńczo – wychowawczo - dydaktycznego zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej.
- Poszanowania wszystkich potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania.
- Ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej bądź psychicznej.
- Wyrażania swoich uczuć i myśli.
- Umożliwienia zdobywania nauki przez zabawę z uwzględnieniem indywidualnych możliwości.
- Opieki i ochrony.

Dziecko w przedszkolu ma zagwarantowane prawo do:

- Poszanowania własnej godności i prawo do nietykalności.
- Posiadania własnego zdania i możliwości wyrażania go.
- Proszczenia o to czego chce, ale nie wymagania tego.
- Popelniania błędów i możliwości naprawiania ich.
- Akceptacji takim, jakim jest.
- Przebywania w warunkach sprzyjających jego rozwojowi.
- Indywidualnego tempa procesu rozwojowego.
- Przebywania w warunkach zapewniających bezpieczeństwo i ochronę zdrowia.
- Korzystania z dóbr kulturalnych.
- Poszanowania własności.
- Znajomości swoich praw i korzystania z nich.
- Ciszy, spokoju i samotności , gdy tego potrzebuje.
- Korzystania z kontaktów interpersonalnych z dziećmi i dorosłymi.
- Kształtowania prawidłowych kontaktów społecznych.
- Zabawy i wybierania towarzyszy zabaw.
- Przebywania wśród osób odpowiedzialnych i zaangażowanych, do których może się zwrócić z prośbą o pomoc.
- Zdobywania wiedzy i umiejętności, badania i eksperymentowania.
- Podejmowania decyzji i ponoszenia ich konsekwencji.
- Uczestniczenia we wszystkich formach aktywności.
- Regulowania własnych potrzeb.
- Ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej lub psychicznej.

OBOWIĄZKI:

Dziecko w przedszkolu ma obowiązek, w trosce o bezpieczeństwo własne i kolegów przestrzegać wszelkie umowy zawarte z nauczycielką, a w szczególności:

- Nie oddalać się od grupy bez wiedzy nauczycieli.
- Sygnalizować złe samopoczucie i potrzeby fizjologiczne oraz zgłaszać wszelkie przykre wypadki, uszkodzenia itp.
- Dbać o sprzęt i zabawki znajdujące się w przedszkolu.
- Dbać o estetykę i czystość pomieszczeń, w których przebywa.

- Przejawiać właściwy stosunek do rówieśników, osób starszych, wynikający z postaw respektowania podstawowych norm społecznych i etycznych.

VIII. PRAWA I OBOWIĄZKI RODZICÓW

Rodzice mają prawo do :

- Zapoznania się z programem oraz zadaniami wynikającymi z programu rozwoju przedszkola i planów pracy nauczyciela w danej grupie.
- Uzyskiwania na bieżąco rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego postępów i niepowodzeń.
- Wyrażania i przekazywania nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków, propozycji oraz uwag dotyczących pracy przedszkola.
- Uczestniczyć w zajęciach dydaktyczno-wychowawczych.
- Wyrażania i przekazywania opinii na temat pracy przedszkola organowi prowadzącemu i nadzorującemu pracę pedagogiczną poprzez swoje przedstawicielstwo tj. Radę Rodziców.
- Uzyskiwania fachowej pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
- Otwartej rozmowy z nauczycielem o trudnych sprawach wychowawczych.
- Czynnego uczestnictwa w życiu przedszkola.
- Decydować o liczbie godzin pobytu dziecka w przedszkolu.
- Wspierać przedszkole w jego działaniach.
- Znać jadłospis na dany dzień.

Do podstawowych obowiązków rodziców dziecka należy :

- Przestrzeganie Statutu Przedszkola.
- Wyposażenie dziecka w niezbędną odzież, przedmioty i przybory.
- Respektowanie uchwał Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców podjętych w ramach ich kompetencji.
- Przeprowadzanie i odbieranie dziecka z przedszkola osobiście lub przez upoważnione osoby zapewniające dziecku pełne bezpieczeństwo.
- Przestrzeganie godzin pracy przedszkola.
- Informowanie o przyczynach nieobecności dziecka w przedszkolu, niezwłoczne zawiadamianie o zatruciach pokarmowych i chorobach zakaźnych.
- Przestrzeganie zasad higieny i bhp na terenie przedszkola.

- Wykazywanie zainteresowania postępami dziecka w procesie dydaktyczno - wychowawczym, uczestniczenie w zebraniach rodziców, utrzymywanie stałego kontaktu z nauczycielem bądź z dyrektorem przedszkola w celu uzyskania aktualnych informacji o dziecku.

ZADANIA WYCHOWAWCZE RODZICÓW – KODEKS RODZICÓW:

- Współdziałać z nauczycielami w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych i utrwalenia efektów pracy wychowawczej nauczycieli.
- Angażować się w proponowane przez przedszkole działania w celu usprawnienia swoich kompetencji wychowawczych.
- Wspomagać dziecko w rozwoju wg wskazówek udzielonych przez nauczycieli lub specjalistów.
- Przekazywać nauczycielom oraz dyrektorowi wnioski z obserwacji pracy przedszkola.

IX. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

1. Wspólne podejmowanie decyzji dotyczących niektórych aspektów życia przedszkolnego podczas zebrań grupowych.
2. Umieszczanie zamierzeń, ogłoszeń na tablicach przy salach i na stronie internetowej.
3. Włączanie rodziców do wspólnego udziału w życiu przedszkola, w tym w uroczystościach, imprezach, piknikach, spotkaniach przedszkolnych.
4. Pedagogizacja rodziców w ramach spotkań z nauczycielami.
5. Spotkania indywidualne z nauczycielami.
6. Organizacja zajęć otwartych dla rodziców.

X. MODEL NAUCZYCIELA I WYCHOWAWCY. MODEL PRACOWNIKA OBSŁUGI.

NAUCZYCIELW RELACJACH Z WYCHOWANKAMI:

- Jest przyjacielem dziecka, wspiera je w rozwoju;
- Zna i przestrzega prawa dziecka;
- Jest otwarty na problemy dziecka i jego otoczenia;
- Jest kreatywny i empatyczny;
- Częściej stosuje nagrody niż kary;
- Zawsze dotrzymuje umów, przyrzeczeń, dochowuje tajemnic;

- Potrafi przyznać się do pomyłek i błędów;

NAUCZYCIEL W RELACJACH Z RODZICAMI:

- Wspomaga rodziców w realizacji ich funkcji wychowawczej;
- Pogłębia wiedzę rodziców - informując o osiągnięciach i ewentualnych trudnościach dziecka;
- Wspólnie z rodzicami ustala tok postępowania i formy oddziaływań wychowawczych;
- Uznaje prawo głosu rodziców w ważnych sprawach dotyczących dziecka;
- Stwarza podstawy do budowania partnerstwa we współdziałaniu środowisk wychowawczych dziecka;
- Zna warunki życia dziecka ;
- Odnacza się kulturą osobistą i taktem pedagogicznym;

MODEL PRACOWNIKA OBSŁUGI:

- Potrafi współpracować z nauczycielem.
- Dbą o bezpieczeństwo dzieci.
- Jest odpowiedzialny i kulturalny.
- W kontaktach interpersonalnych jest życzliwy i taktowny.
- Zna swoje obowiązki i sumiennie się z nich wywiązuje.
- Jest otwarty na problemy przedszkola.
- Nie angażuje się w kontakty nauczyciela z rodzicami.

XI. ZADANIA, FUNKCJE PRZEDSZKOŁA JAKO ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO ORAZ LOKALNEGO

Rozwój osobowości dziecka staje się rezultatem wielostronnego intensywnego uczestniczenia dziecka w działaniu, przeżywaniu i poznawaniu otaczającego świata.

DO ZADAŃ WYCHOWAWCZYCH NALEŻY:

1. Opieka wychowawców i całego personelu przedszkola nad biologicznym i psychologicznym rozwojem wychowanków.
2. Uświadomienie wychowankom, że wspólnoty takie jak rodzina, bliższe i dalsze środowisko lokalne, Ojczyzna stanowią wielką wartość w życiu każdego człowieka.
3. Uwzględnienie indywidualnych potrzeb dzieci, zapewnienie im równych szans rozwoju.

4. Umacnianie wiary dziecka we własne siły i zdolności- wskazywanie możliwości poznania samego siebie przez dzieci (określenie własnych zainteresowań, uzdolnień, cenionych wartości i cech osobowości, samoakceptacja);
5. Uczenie podejmowania właściwych, samodzielnych wyborów
6. Skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, przedszkola
7. Wyrabianie samodzielności i umiejętności działania na rzecz innych.
8. Organizowanie warunków wspierających rozwój dzieci niepełnosprawnych.
9. Uczenie właściwych zachowań w stosunku do otaczającej przyrody.

ZADANIA NAUCZYCIELA WYCHOWAWCY:

1. Dostarczenie odpowiednich bodźców, kreowanie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości.
2. Poszanowanie godności wychowanka jako osoby; akceptowanie go, uznawanie jego praw; pozwalanie mu na wyrażanie w sposób wolny jego własnych myśli.
3. Zapewnienie odpowiednich warunków do adaptacji nowych dzieci w tym dzieci z Ukrainy.
4. Sprzyjanie integracji kulturowej dzieci ukraińskich i polskich.
5. Kształtowanie postawy szacunku wobec innej narodowości.
6. Współdziałanie z rodzicami i opiekunami prawnymi:
  - Współpraca w zakresie realizacji zadań wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego.
  - Włączenie rodziców w życie przedszkola.
7. Zaszczepienie postaw pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych oraz właściwego sposobu wyrażania ocen i sądów aprobujących lub negujących różne zachowania swoje i innych osób.
8. Respektowanie zasad stopniowania trudności wobec wszystkich dzieci uwzględnianie ich indywidualności i prawa do popełniania błędów.
9. Stwarzanie dziecku możliwości wyboru zadań, czasu ich realizacji, wyboru partnerów i środków materialnych.
10. Diagnozowanie osiągnięć rozwojowych i zapobieganie występowaniu niepowodzeń.
11. Współpraca z poradnią psychologiczno- pedagogiczną, logopedą i pielęgniarką w celu Uzyskanie wszechstronnej pomocy dla swoich wychowanków.

FUNKCJE PRZEDSZKOLA WOBEC DZIECKA:

Działalność opiekuńcza jest podstawowym elementem w wychowywaniu małych dzieci.

Czynności opiekuńcze wytwarzają u dzieci poczucie bezpieczeństwa, warunkujące efektywność kształcenia i wychowania. Funkcja opiekuńcza przedszkola wobec dziecka

polega nie tylko na sprawowaniu nad nim opieki i nadzoru w zastępstwie rodziny, ale również na zaspokajaniu jego potrzeb oraz czuwaniu nad jego zdrowiem .

Funkcja opiekuńcza przedszkola to:

- Dbanie o bezpieczeństwo dzieci poprzez odpowiednią organizację dnia;
- Zapewnienie codziennego pobytu na świeżym powietrzu, likwidacja wszelkich zagrożeń dla zdrowia, współpraca z rodzicami, współdziałanie całego personelu.
- Odpowiednie organizacja pracy przedszkola: czas pracy, przerwy wakacyjne, czas przyprawiania i odbierania dzieci, organizacja posiłków, zabawy , zajęcia obowiązkowe i nadobowiązkowe.

Funkcja wychowawcza w przedszkolu jest ściśle związana z działalnością grona pedagogicznego. Celem jest wywołanie zamierzonych zmian w osobowości młodego człowieka. Nauczyciel kieruje działalnością dziecka przez tworzenie takich sytuacji wychowawczych, które dostarczą odpowiednich treści poprzez różnorodność stosowanych metod i form pracy oraz przez organizowanie środowiska wychowującego. Anna Klim-Klimaszewska pisze: „ *Działalność wychowawcza ma na uwadze wszechstronny rozwój dzieci i przygotowanie do szkoły*” .

Funkcja wychowawcza przedszkola to :

- Ciągły rozwój wiedzy nauczyciela - doksztalcanie, udział w warsztatach i kursach metodycznych;
- Opracowywanie i wdrażanie programów autorskich;
- Organizowanie spacerów, wycieczek, gier, zabaw tematycznych i dydaktycznych;
- Udział dzieci w pracach społeczno - użytecznych na rzecz przedszkola i środowiska: wystawy, kiermasze, spotkania integracyjne;
- Praca z dziećmi o specyficznych trudnościach edukacyjnych; nauczanie indywidualne, zajęcia rewalidacyjno - wychowawcze.

Funkcja wyrównawcza (kompensacyjna)

Funkcja ta występuje, kiedy wychowanek wymaga specjalistycznych zabiegów czysto pedagogicznych. Często są one ukierunkowane przez specjalistę - lekarza bądź psychologa.

FUNKCJE PRZEDSZKOLA WOBEC RODZICÓW:

- Udzielanie informacji i porad dotyczących dziecka;
- Współdziałanie na rzecz rozwoju dziecka;
- Pedagogizacja;
- Ujednolicenie oddziaływań, wspomaganie rodziców w opiece, wychowaniu i kształceniu;

PRZEDSZKOLE ZAPEWNI DZIECIOM :

1. Opiekę, bezpieczne i korzystne dla zdrowia warunki edukacji , poszanowanie praw dziecka i wychowanka. Realizuje zadania w zakresie wychowawczego wspomaganie rozwoju osobowego.
2. Domową atmosferę i fachową opiekę.
3. Badania logopedyczne wraz z diagnozą i opieką specjalisty.
4. Indywidualnie ustaloną liczbę godzin pobytu dziecka w przedszkolu.
5. Wycieczki, imprezy kulturalne, bale.
6. Zajęcia dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi tj. zajęcia z pedagogiem specjalnym, psychologiem, zajęcia z integracji sensorycznej, wczesnego wspomaganie.
7. Zajęcia rozwijające z dzieckiem zdolnym.
8. W razie potrzeby skierowanie dziecka na badania psychologiczne i pedagogiczne.

XII. SYSTEM NAGRÓD I KAR .

Dzieci potrzebują precyzyjnego określenia, co jest dozwolone, a czego nie wolno. Opracowując wspólnie z nimi **kodeks postępowania** musimy zarówno wspierać i motywować je do przestrzegania obowiązujących norm i zasad, jak również konsekwentnie je egzekwować. Skutecznym środkiem wychowawczym są **nagrody i pochwały**. Mają one wartość zachęcającą do pracy dla każdego człowieka, a tym bardziej dla dziecka. Uznanie i akceptacja mobilizują do dalszych wysiłków.

Formy nagradzania zachowań respektujących ustalone normy i zasady zachowania:

- pochwała wobec grupy
- pochwała indywidualna
- pochwała przed rodzicami
- atrakcyjna zabawa według pomysłu dziecka
- darzenie dziecka szczególnym zaufaniem np. zwiększając zakres jego samodzielności
- drobne nagrody rzeczowe, np. emblematy uznania

FORMY NAGRÓD:

- Stosowanie ustalonych umów i zasad
- Wysiłek włożony w wykonywanie pracy, zadania
- Wypełnienie podjętych obowiązków

- Bezinteresowną pomoc innym
- Stosowanie zasad ochrony przyrody
- Aktywny udział w pracach grupy

FORMY KAR:

Za nieprzestrzeganie ustalonych norm zachowań:

- Upomnienie ustne (tłumaczenie i wyjaśnienie).
- Rozmowa - przedstawienie następstw zachowania (skłonienie dziecka do autorefleksji).
- Wyrażenie przez nauczyciela smutku i niezadowolenia z powodu zachowania dziecka.
- Czasowe odebranie przydzielonej funkcji.
- Chwilowe odsunięcie dziecka od zabawy.
- Zastosowanie aktywności mającej na celu rozładowanie negatywnych emocji.
- Poinformowanie rodziców o zachowaniu.

KARY STOSUJEMY ZA :

- Nieprzestrzeganie ustalonych norm i zasad współżycia w grupie i przedszkolu
- Stwarzanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu własnemu i innych
- Zachowania agresywne.
- Niszczenie wytworów pracy innych , ich własności.
- Celowe nie wywiązywanie się z podjętych obowiązków.

XIII. NORMY ZACHOWAŃ OBOWIĄZUJĄCE W NASZYM PRZEDSZKOLU.

Ustalone zostały reguły, w których zawarte są jednakowe dla wszystkich dzieci w przedszkolu normy dotyczące:

- Zachowania podczas posiłków.

- Zachowania w szatni.
- Zachowania w Sali.
- Zachowania podczas pobytu w ogrodzie przedszkolnym.
- Zachowania podczas wycieczek i spacerów.
- Zachowania podczas imprez i uroczystości.

Reguły zachowań obowiązujące podczas spożywania posiłków:

- Siedzimy w pozycji lekko pochylonej ku stołowi;
- Jemy w ciszy, tj. nie mlaskamy, nie rozmawiamy;
- Jemy powoli (szybkie zjedanie – połykania jedzenia jest niezdrowe i nieeleganckie),
- Sztućcami posługujemy się bezpiecznie i kulturalnie;
- Odchodząc od stołu, cicho wstajemy i lekko odsuwamy krzesło, wychodzimy, zasuwamy krzesło i mówimy „dziękuję”.

Reguły zachowań w szatni:

- Starannie układamy swoją odzież i buty,
- Pamiętamy o kolejności zakładania odzieży przed wyjściem, (spodnie – jeśli są zmienne, buty, sweter, szalik, kurtka, czapka, rękawiczki);
- Po powrocie, przed wejściem do budynku otrzepujemy buty i je wycieramy o wycieraczkę;
- Przy rozbieraniu pamiętamy o kolejności zdejmowania odzieży, odwrotnie niż przy ubieraniu);
- Starannie składamy odzież i odkładamy na swoją półkę;
- Pamiętamy, aby pomagać kolegom, którzy potrzebują pomocy.

Reguły zachowań w sali:

- Nie biegamy;
- Dzielimy się wszystkim;
- Mówimy umiarkowanym głosem;
- Gramy uczciwie;
- Nie bijemy innych;
- Sprzątamy po sobie, po skończonej zabawie odkładamy je na miejsce;
- Nie niszczymy zabawek;
- Używamy zwrotów grzecznościowych proszę, dziękuję, przepraszam;
- Śmieci i papierki wyrzucamy do kosza.

Reguły zachowań podczas pobytu w ogrodzie przedszkolnym:

- Bezpiecznie korzystamy z urządzeń;
- Nie popychamy innych;
- Nie bijemy się;
- Pomagamy młodszym kolegom;
- Nie oddalamy się z terenu ogrodu;
- Słuchamy poleceń nauczyciela.

Reguly zachowań podczas wycieczek i spacerów:

- Idziemy kolejno parami;
- Nie popychamy się;
- Uważnie słuchamy;
- Przestrzegamy zasad ruchu drogowego.

Reguly zachowań obowiązujące podczas imprez , uroczystości, spotkań itp. :

- Zajmujemy wyznaczone miejsce;
- Witamy się z gośćmi; żegnamy się z gośćmi;
- Uważnie słuchamy;
- Wychodzimy w ustalonej kolejności.

XIV. KRYTERIA SUKCESU.

Realizując powyższy Program Wychowawczo-Profilaktyczny dążymy do osiągnięcia przez dziecko modelu absolwenta Przedszkola Samorządowego w Mieszkowicach, który między innymi:

- Posiada umiejętność wykorzystywania swoich mocnych stron oraz pokonywania własnych słabości.
- Umie cieszyć się z własnych sukcesów, docenia je oraz potrafi godnie przyjąć porażkę.
- Rozumie znaczenie dialogu w rozwiązywaniu sporów, potrafi argumentować swoje racje, oceny i odczucia.
- Osiągnęło dojrzałość szkolną – jest doskonale przygotowane do obowiązku szkolnego.
- Zna i kultywuje tradycje rodzinne, regionalne.
- Posiada świadomość przynależności narodowej; rozpoznaje godło i barwy narodowe, rozumie pojęcie "ojczyzna".
- Miłuje Ojczyznę w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka.
- Umie funkcjonować w środowisku zgodnie z przyjętym powszechnie kanonem norm społecznych.
- Potrafi kulturalnie zwracać się do innych, używa zwrotów grzecznościowych.
- Wyraża swoje uczucia, potrzeby i oczekiwania.
- Rozumie dostrzega potrzeby innych, akceptuje ich odrębność.
- Potrafi nazywać, wyrażać i kontrolować swoje emocje.
- Rozumie i przestrzega zasad zgodnego współżycia w grupie.
- Zna i rozumie swoje prawa i obowiązki.
- Wie, że ma prawo do pomocy ze strony dorosłych w sytuacjach trudnych.
- Szanuje wartości takie jak: sprawiedliwość, dobroć, życzliwość, tolerancja, piękno, prawda.
- Potrafi odróżniać dobro od zła.
- Ma poczucie obowiązkowości, odpowiedzialności i wytrwałości decydujące o doprowadzeniu do końca rozpoczętej pracy.
- Interesuje się otaczającym światem, poszukuje odpowiedzi na nurtujące go pytania.

- Rozumie potrzeby stosowania profilaktyki pro zdrowotnej.
- Zauważa sytuacje zagrażające bezpieczeństwu własnemu i innych, potrafi unikać zagrożeń.
- Rozumie potrzebę konieczności przestrzegania zasad zgodnego współżycia ze światem przyrody, przejawia postawy proekologiczne.

XV. EFEKTY WDRAŻANIA PROGRAMU

1. Realizacja wspólnie podejmowanych decyzji dotyczących niektórych aspektów życia przedszkolnego.
2. Modyfikowanie niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań dzieci.
3. Wyposażenie dzieci i rodziców w wachlarz właściwych nawyków higienicznych i żywieniowych oraz konsekwentne realizowanie ich w domu i w przedszkolu.
4. Umiejętne rozwiązywanie przez dzieci problemów i konfliktów.
5. Zbudowanie klimatu zaufania między nauczycielem - rodzicem - dzieckiem mającym problemy.
6. Wzmocnienie pozytywnego klimatu przedszkola oraz poczucie bezpieczeństwa dzieci.
7. Zwiększenie kompetencji dzieci w zakresie radzenia sobie z sytuacją kryzysową i stresem (w szczególności dzieci z Ukrainy z powodu sytuacji w jakiej się znalazły)

XVI. BLOKI TEMATYCZNE PROGRAMU I ICH CHARAKTERYSTYKA

1. BEZPIECZEŃSTWO NA CO DZIEŃ

Dziecko, mając na względzie swoje poczucie bezpieczeństwa, poczucie własnej autonomii i wolności musi nauczyć się przestrzegania nakazów i zakazów zapewniających bezpieczeństwo innym. Przedszkolak musi nauczyć się przewidywać i radzić sobie w sytuacjach zagrożenia poprzez właściwą ocenę ewentualnego niebezpieczeństwa, jakie może zaistnieć podczas wspólnej zabawy, wspólnego funkcjonowania z innymi dziećmi w przedszkolu.

Środowisko domowe natomiast to miejsce, w którym również istnieje wiele zagrożeń dla bezpieczeństwa dziecka. Nie tylko musi ono je poznać, ale przede wszystkim zrozumieć konsekwencje nieprzestrzegania zasad związanych z przeciwdziałaniem ich wystąpieniu.

Dziecko, będąc uczestnikiem ruchu drogowego, powinno również znać podstawowe zasady bezpiecznego poruszania się na drodze. Obowiązek przygotowania dziecka do uczestnictwa w ruchu drogowym spoczywa na rodzicach, a także na nauczycielach przedszkoli. Wiek przedszkolny jest najbardziej właściwy do wyrabiania u dzieci umiejętności czy nawyków niezbędnych do bezpiecznego poruszania się po drogach w przyszłości.

Zadania do realizacji:

1. Bezpieczeństwo podczas zabaw.
2. Bezpieczna droga do przedszkola.
3. Zachowanie ostrożności wobec zwierząt, przedmiotów, roślin, lekarstw i środków chemicznych.
4. Kontakty z nieznanymi.
5. Profilaktyka przeciwpożarowa.
6. Pogadanki profilaktyczne prowadzone przez Policję i pracowników Straży Pożarnej.
7. Pokaz pierwszej pomocy dla nauczycieli i grupy 5-latków.

Zamierzone cele operacyjne

Dziecko:

- rozumie pojęcie *bezpieczeństwo*,
- reaguje na hasła: *pali się, ewakuacja itp.*,
- rozumie konieczność reagowania na sygnały, polecenia nauczyciela, których celem jest przeciwdziałanie ewentualnym zagrożeniom,
- wykazuje znajomość imienia, nazwiska oraz własnego adresu zamieszkania,
- wykazuje znajomość imion i nazwisk rodziców / opiekunów,
- zna zasady bezpiecznego poruszania się po drodze,
- rozróżnia podstawowe znaki drogowe (informacyjne, ostrzegawcze),
- stosuje się do sygnalizacji świetlnej,
- rozumie znaczenie i konieczność stosowania elementów odblaskowych, fotelika samochodowego, kasku rowerowego,
- wie, jakie są numery telefonów alarmowych (997, 998, 999, 112),
- orientuje się, do kogo może zwrócić się o pomoc (np. do policjanta),
- zna inne ważniejsze instytucje i pełnione przez nie role społeczne,
- przestrzega zasad ustalonych w grupie przedszkolnej (kontrakt grupowy),
- stosuje się do zasad bezpiecznego korzystania z placu zabaw / sprzętu / zabawek,
- porusza się w miejscach dozwolonych,
- nie oddala się samo od grupy przedszkolnej,
- nie korzysta z urządzeń elektrycznych, nie bawi się przedmiotami niebezpiecznymi, np. zapalkami, szkłem i inne,
- przewiduje sytuacje zagrażające bezpieczeństwu / życiu oraz ich konsekwencje,
- wykazuje nieufność w stosunku do nieznanymi,
- samodzielnie i bezpiecznie organizuje sobie czas wolny,
- gości w przedszkolu, np. policjanta, strażaka, pielęgniarkę,
- wie, że opiekę nad nim sprawuje osoba dorosła,
- zna zasady bezpiecznej, wspólnej zabawy ,
- sygnalizuje poczucie zagrożenia bezpieczeństwa własnego i innych,
- zna zagrożenia wynikające z zabaw w domu zapalkami, środkami chemicznymi,
- rozumie zagrożenia wynikające z samodzielnego używania leków,
- wie, że nie należy zbliżać się do nieznanymi zwierząt oraz nie zrywa roślin, których nie zna.

2. PIRAMIDA ZDROWEGO ŻYWIENIA

Przekazywanie wiedzy o zdrowym odżywianiu i kształtowanie nawyków związanych ze spożywaniem tych produktów, które warunkują utrzymanie zdrowia i prawidłowej wagi są kolejnym ważnym zadaniem edukacji przedszkolnej.

Zadania do realizacji:

1. Zdrowy styl odżywiania.
2. Estetyka i higiena przygotowywania i spożywania posiłków.
3. Szkodliwość niektórych produktów spożywczych.
4. Współpraca z Sanepidem.

Zamierzone cele operacyjne.

Dziecko:

- poznaje schemat piramidy zdrowego żywienia (jej piętra),
- rozumie strukturę żywienia wynikającą z piramidy zdrowia,
- zna produkty, które mają duże wartości odżywcze,
- wie, że podczas przygotowywania posiłków należy zachować szczególną czystość,
- potrafi nakryć do stołu,
- umie kulturalnie zachować się przy stole,
- podaje przyczyny i skutki nieprawidłowego odżywiania się,
- zna umiar w jedzeniu,
- przezwycięża niechęć do spożywania niektórych potraw,
- myje owoce i warzywa przed spożyciem,
- zna produkty spożywcze wpływające na utrzymanie organizmu w stanie zdrowia,
- potrafi komponować zdrowe posiłki i aktywnie uczestniczyć w ich przygotowaniu,
- rozumie konieczność ograniczania spożycia niektórych produktów (np. słodyczy, chipsów, coca-coli...) z powodu możliwości narażenia się na choroby, tj.: otyłość, cukrzyca...
- rozumie, że pewne produkty mogą wywoływać alergie u niektórych osób, pomimo, że powszechnie uznawane są za korzystne dla zdrowia,
- potrafi rozpoznać wiarygodność reklam, np. słodyczy na podstawie wiedzy posiadanej na temat ich wpływu na zdrowie,
- w aktywnej współpracy z rodzicami uświadamianie dzieciom konieczności spożywania warzyw i owoców, jako źródła cennych witamin (poprzez spożywanie w przedszkolu, własnoręczne przygotowywanie surówek i zajęcia gospodarcze w „Kąciku przyrody”)

3. HIGIENICZNY TRYB ŻYCIA

Dzieciństwo to okres, w którym dziecko nabywa elementarnych nawyków związanych z dbałością o higienę osobistą i otoczenia, rozumieniem ich znaczenia w utrzymaniu stanu zdrowia. Ugruntowane w tym okresie przyzwyczajenia decydują o jego późniejszym stylu życia. Budowanie „świadomości prozdrowotnej” poprzez edukację oznacza nie tylko wzbogacanie wiedzy, ale i odpowiedzialność za własne zdrowie.

Zadania do realizacji:

1. Higiena otoczenia.
2. Higiena osobista.
3. Zachowania wpływające na przeciwdziałanie zagrożeniom dla zdrowia.
4. Pogadanki profilaktyczne prowadzone przez pielęgniarkę i innych pracowników Służby Zdrowia.

Zamierzone cele operacyjne

Dziecko:

- rozumie pojęcia: *higiena, higieniczny tryb życia,*
- wyróżnia przybory niezbędne do utrzymania higieny,
- stosuje higienę na co dzień,
- myje ręce przed / po posiłku, po korzystaniu z toalety, po kontakcie z różnymi przedmiotami, zwierzętami,
- dba o czystość swojego ciała, włosy, paznokcie, ubiór, zdrowe zęby i narządy zmysłów,
- zna i używa przybory toaletowe,
- używa wyłącznie swoich przyborów toaletowych,
- utrzymuje porządek otoczenia wokół siebie (np. sprzęta po sobie),
- zdaje sobie sprawę z konieczności chodzenia do snu o tej samej porze,
- rozumie istotę wypoczynku,
- wykazuje wrażliwość na nadmierny hałas,
- podkreśla rolę codziennych ćwiczeń fizycznych,
- uczy się podstawowych umiejętności relaksacji i odprężenia,
- wie, o konieczności umiejętnego korzystania z chusteczek higienicznych,
- zasłania usta podczas kaszlu / kichania,
- unika bezpośredniego kontaktu z osobą chorą,
- wie o potrzebie przebywania w wywietrzonych pomieszczeniach,
- zna ewentualne zagrożenia wynikające z picia wody bezpośrednio z kranu,
- rozumie potrzebę kontrolowania i leczenia zębów,
- zgłasza dorosłym dolegliwości odczuwane przez siebie lub zauważone u innych,
- rozumie przyczyny chorób zakaźnych,
- wie, jak ubrać się do warunków atmosferycznych,
- wie, dlaczego należy przebywać na świeżym powietrzu,
- zachowuje ład i porządek w swoim otoczeniu,
- dostrzega związek pomiędzy zdrowiem a chorobą,
- wie, na czym polega profilaktyka zdrowotna (np. szczepienia ochronne).

5. RUCH W ŻYCIU DZIECKA

Aktywność ruchowa dziecka, pomimo że jest to naturalna potrzeba rozwojowa, również wymaga szczególnego zrozumienia i podejścia w organizacji środowiska przedszkolnego. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego zaleca, aby na tę formę

aktywności została przeznaczona znaczna część pobytu dziecka w przedszkolu. Umożliwianie dziecku wyzwalania energii podczas zabaw ruchowych, kształtowanie aktywnego stylu życia poprzez uświadamianie braku korzyści dla rozwoju wynikającego z biernego sposobu spędzania czasu wolnego, to kolejne ważne zadanie wychowania przedszkolnego. Od nawyków w tym zakresie, rozwiniętych w wieku przedszkolnym, będzie zależała aktywność w dorosłym życiu.

Zadania do realizacji:

1. Sprawność ruchowa.
2. Aktywne formy spędzania czasu wolnego.

Zamierzone cele operacyjne

Dziecko:

- rozumie znaczenie aktywności ruchowej, sportu w życiu,
- posługuje się pojęciem *zdrowie*,
- wie, o potrzebie częstego przebywania na świeżym powietrzu,
- bierze aktywny udział w zajęciach ruchowych, gimnastykuje się,
- uprawia sporty (gra w piłkę, jazda na rowerze, bieganie, itp.),
- ubiera się odpowiednio do warunków pogodowych,
- dba o prawidłową postawę ciała,
- chodzi na spacer, y,
- wie, jak zapobiegać przemarznięciu / przegrzaniu,

6. ZAGROŻENIA ZE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Życie w zgodzie z naturą ma zbawienny wpływ na organizm dziecka. Przebywanie w otoczeniu przyrody pobudza i daje siłę. Przedszkole uczy poszanowania środowiska przyrodniczego, w którym żyjemy. Kształtuje w dzieciach postawy proekologiczne i zachęca do przebywania na łonie natury i dbania o zwierzęta i rośliny żyjące w naszym otoczeniu.

Zadania do realizacji:

1. Rozumienie potrzeby sadzenia drzew i krzewów, np. wokół przedszkola.
2. Zanieczyszczenia wody, gleby, powietrza.
3. Oddziaływania proekologiczne.
4. Odczuwanie potrzeby sprawowania opieki nad zwierzętami.
5. Dzikie i niebezpieczne zwierzęta.

Zamierzone cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia rośliny i zwierzęta żyjące w różnych środowiskach przyrodniczych,
- nie dotyka zwierząt, zwłaszcza dzikich,
- wie, że nie należy karmić zwierząt bez zgody / drażnić zwierząt,
- zna pozycję obronną, by uniknąć, np. pogryzienia,

- orientuje się, jak wyglądają tabliczki informujące, np. o terenie strzeżonym przez psa,
- zna wybrane rośliny i inne zagrażające życiu (np. grzyby, owoce trujące),
- nie spożywa potraw niewiadomego pochodzenia,
- wie, jak trzeba zachować się w sytuacji zagrożenia, gdzie można otrzymać pomoc, umie o nią poprosić,
- rozumie konieczność pozostawania w miejscu bezpiecznym w czasie burzy, huraganu, powodzi, ulewy, upałów itp.,
- wie jak chronić środowisko przed zanieczyszczeniem,
- jest wrażliwe na przejawy niszczenia przyrody,
- rozumie potrzebę pomocy – dokarmiania zwierząt i ptaków w okresie zimowym,

6. PRZEDSZKOLE BEZ NAŁOGÓW

Dziecko w wieku przedszkolnym może mieć już niestety pewne doświadczenia związane z różnorodnymi nałogami, które wynikają z sytuacji rodzinnej. Zadaniem przedszkola jest więc uświadomienie mu zgubnej i niszczącej roli nałogów w życiu każdego człowieka oraz promowanie wizerunku osoby wolnej od nałogów.

Zadania do realizacji:

1. Zgubny wpływ nikotyny na życie i funkcjonowanie człowieka.
2. Dlaczego nie należy sięgać po papierosy.
3. Uwrażliwienie dzieci na szkodliwość dymu papierosowego.
4. Nie wszystkie leki to witaminy.

Zamierzone cele operacyjne

Dziecko:

- jest świadome niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami / nałogami,
- prezentuje właściwą postawę *PRZECIW*,
- orientuje się w procesie uzależnienia człowieka od czegoś (zna ich niekorzystny wpływ na organizm),
- wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości),
- wie, co sprzyja uzależnieniu człowieka (alkohol, papierosy, leki, internet, telewizja),
- nabywa umiejętność odmawiania *NIE* bez poczucia winy (asertywność),
- nie jest podatne na wpływ reklam (tzw. ukryte programy) oraz osób mających złe zamiary.

7. AGRESJA I PRZEMOC

Agresja jest problemem wielopłaszczyznowym. Chcąc walczyć z agresją musimy wiedzieć, że złość jest zdrowa, nie może ona jednak przybierać destrukcyjnego charakteru. Co oznacza pojęcie agresja w przedszkolu? To nic innego jak kłótnie, przewiska, obraźliwe słowa, ciągnięcie za włosy, prowokacja, bicie, popychanie, szczypanie, gryzienie, wyśmiewanie itp. Agresja to również brak przyzwolenia do przyłączenia się do zabawy,

wykluczenie kogoś z rozmowy. W przypadku agresywnego zachowania mamy do czynienia ze zwróceniem na siebie uwagi, osiągnięcia wpływów i uznania oraz zmiany istniejących okoliczności.

Przemoc natomiast jest to zachowanie, w które natura wyposażyla nas tylko w celu ochrony przed niebezpieczeństwem, staje się coraz bardziej powszechne. Natknąć można się na nią na każdym kroku. Niestety nawet kontakty między dziećmi nie są wolne od różnych form przemocy. Widząc ją wokół, mali ludzie uczą się jej i powielają złe zachowania. Przemoc może przyjąć różne formy. To nie tylko czysto fizyczna agresja, ale także poniżanie, zastraszanie lub ośmieszanie. Przemoc stosowana przez dzieci nie wynika z tego, że są „złe” z natury, ponieważ coś takiego nie istnieje. Dzieci uczą się takich zachowań lub są one reakcją na emocje, których nie potrafią w inny sposób wyładować.

Zadania do realizacji:

1. Kształtowanie podstawowych powinności moralnych tj. życzliwość, tolerancja, rozumienie potrzeb innych, sprawiedliwość, odpowiedzialność.
2. Rozwijanie umiejętności polubownego rozwiązywania spraw konfliktowych i dochodzenie do kompromisu.
3. Kształtowanie umiejętności nazywania emocji i zapoznanie ze sposobami radzenia sobie ze złością i stresem.
4. Rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra od zła.

Zamierzone cele operacyjne

Dziecko:

- zna pojęcia: *agresja* i *przemoc*,
- umie nazwać swoje uczucia,
- odgrywa i demonstruje wybrane uczucia (scenki sytuacyjne),
- uczy się oswajając z własnym strachem (*Strach ma wielkie oczy, Jak przestraszyć swój strach?*),
- bierze udział w zajęciach odreagowywania złości, np. worek złości,
- potrafić utożsamić się z inną osobą (kształtowanie umiejętności empatycznych),
- podaje sposoby na pokonanie złości,
- reaguje na różne formy agresji i przemocy,
- orientuje się, jakie są skutki agresji /przemocy na świecie dla ludzi,
- uczy się być asertywne,
- rozumie znaczenie słowa *zgoda*, *kompromis*,
- wykazuje ostrożność i nieufność w kontakcie z osobami obcymi, *zły dotyk*,
- przestrzega zakazu przyjmowania różnych rzeczy, np. słodyczy od osób nieznanymych,
- stara się być przyjazne dla otoczenia.

8. DZIECKO W ŚWIECIE WIRTUALNYM

Dziecko, żyjące w świecie wirtualnym należy rozumieć, jako dziecko przebywające w świecie nierzeczywistym, potencjalnym świecie cechującym się doskonałością i siłą przyciągania.

Świat taki tworzą wytwory, powstające na podstawie ludzkiej wyobraźni, przy użyciu zaawansowanych technologii komputerowych. Dostęp do tego świata umożliwia telewizja, gry komputerowe czy Internet. Kontakt dziecka ze światem wirtualnym stwarza niewątpliwie nowe możliwości rozwojowe, choć jednocześnie niesie pewne zagrożenia. Należy zatem rozważyć wartości rozwijające i zagrożenia, jakie niosą poszczególne rodzaje środków, umożliwiających dostęp do wirtualnego świata.

Zadania do realizacji:

1. Uświadomienie zagrożeń związanych z dostępem do sieci, Internetu.

Zamierzone cele operacyjne

Dziecko:

- zna zagrożenia związane z korzystaniem z dostępu do sieci (np. wirtualny przyjaciel oszust, złe samopoczucie, niedotlenienie organizmu, brak kolegów / koleżanek),
- korzysta z Internetu tylko za zgodą rodziców / osób dorosłych,
- nie traktuje komputera jak największego towarzysza zabaw,
- zdaje sobie sprawę, że świat wirtualny to świat iluzji (rozdzielenie rzeczywistości od świata wirtualnego – nierzeczywistego),
- nie promuje zachowań agresywnych, przemocy obecnej, np. w grach komputerowych,
- dostrzega także pozytywny wpływ świata wirtualnego (np. rozwój myślenia, kojarzenia, wyobraźni, pogłębienie wiedzy, wzmocnienie poczucia własnej wartości, itp.)

9. MOJE PRAWA – KONWENCJA O PRAWACH DZIECKA

Od najmłodszych lat należy uświadamiać dzieciom ich prawa. W przedszkolu można wprowadzić dziecko w świat wartości uniwersalnych, w tym także w świat jego praw, w codziennej działalności dziecka, wykorzystując naturalne sytuacje.

Już od wielu lat Janusz Korczak uważany jest za człowieka, który jako jeden z pierwszych zapoczątkował walkę o prawa dziecka. Bardzo często podkreślał fakt, że dziecko żyjące w świecie dorosłych, jest od nich uzależnione, a tym samym wskazywał, że pozycja dziecka jest nieporównywalnie gorsza od pozycji dorosłego. W związku z tym wskazywał potrzebę uznania dziecka za w pełni wartościowego człowieka już od momentu narodzin. W przedstawionej przez Korczaka koncepcji systemu wychowawczego mamy do czynienia nie tylko z prezentacją technik i środków stosowanych w działaniach pedagogicznych, ale także dużo cennych porad wskazujących jak mądrze i skutecznie opiekować się dzieckiem i jak obdarzać go rozumną miłością.

Do najbardziej znanych i podkreślanych poglądów Janusza Korczaka można zaliczyć:

- Potrzeba indywidualnego podejścia wychowawcy do każdego dziecka.
- Zauważenie i podkreślanie wyjątkowej roli dziecka w życiu społecznym.
- Akcentowanie i przestrzeganie praw dziecka.

Podstawowe założenia pedagogiki Janusza Korczaka:

- Dziecku należy się szacunek, powinno być traktowane jako podmiot, gdyż rozwija się dzięki własnej aktywności.
- Wychowanie powinno być traktowane jako proces oparty na partnerstwie.
- Dziecko powinno mieć zapewnione prawo do opieki.
- Całe społeczeństwo dorosłych powinno być odpowiedzialne za warunki życia dziecka.
- Powinno się poszukiwać i pogłębiać wiedzę o dziecku.
- Wszelkie techniki zastosowane w działaniach pedagogicznych powinny wynikać z założeń danego systemu opiekuńczo – wychowawczego.

Według Janusza Korczaka dziecko to aktywna i samoistna jednostka zasługująca na szacunek i przestrzeganie jej praw.

Zadania do realizacji:

1. Wykształcenie u dzieci kompetencji w tworzeniu prawa oraz poczucie siły.
2. Wykształcenie u dzieci wiary, że poradzą sobie godnie z coraz bardziej komplikującym się światem społecznym.
3. Janusz Korczak – prawa dziecka.

Zamierzone cele operacyjne

Dziecko:

- zna swoje prawa,
- zna swoje obowiązki,
- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych,
- obdarza uwagę inne dzieci i dorosłych,
- szanuje zdanie innych ludzi,
- ponosi konsekwencje swoich zachowań,
- w zrozumiały sposób mówi o swoich potrzebach i decyzjach,
- nie wykazuje bierności wobec przejawów złego traktowania go i innych,
- wykazuje się tolerancją,
- wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa,

10. PROFILAKTYKA LOGOPEDYCZNA

W działalności placówek przedszkolnych, dużą wagę przywiązuje się do wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka, a w tym również do rozwoju mowy. W rozwoju językowym dziecka niezmiernie ważnym jest oddziaływanie wielu czynników, w szczególności należy podkreślić tu wpływ środowiska rodzinnego, przedszkola i pracy logopedy.

Zadania do realizacji:

1. Badania przesiewowe oceniające sprawność narządów mowy.
2. Spotkania prezentujące metody i formy pracy według programu.
3. Domowe zabawy logopedyczne.
4. Systematyczne powtarzanie ćwiczeń w trakcie codziennych sytuacji edukacyjnych.
5. Konsultacje logopedyczne – logopeda – nauczyciel – rodzice.
6. Informacje dla rodziców w zeszycie dot. rozwoju mowy dziecka w wieku przedszkolnym, możliwości kontaktu z logopedą, materiały zawierające ćwiczenia usprawniające narządy artykulacyjne.

Zamierzone cele operacyjne

Dziecko:

- Wykonuje ćwiczenia mięśni narządów mowy .
- Prawidłowo artykułuje głoski.
- Uświadamia sobie konieczność oddychania przez nos.
- Rozpoznaje i naśladuje dźwięki dochodzące z otoczenia, różnicuje dźwięki mowy, dokonuje ich analizy i syntezy.
- Właściwie gospodaruje oddechem w czasie mówienia, recytowania i śpiewania.
- Stosuje odpowiednie tempo mowy, siłę głosu, dykcję .
- Ma sprawną motorykę narządów artykulacyjnych oraz ich właściwą koordynację.
- Tworzy sytuacje sprzyjające spontanicznemu wypowiedaniu się.
- Bierze udział w rozmowie kierowanej, tematycznej.
- Wzbogaca słownictwo mowie czynnej jak i biernej.
- Przewycięża trudności artykulacyjne.

XVII. ROZKŁAD TREŚCI KSZTAŁCENIA Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE MIESIĄCE.

WRZESIEŃ

- Potrafi przewidywać i unikać zagrożeń w pomieszczeniach placówki.
- Identyfikuje osoby, które mogą mu pomóc na terenie placówki.
- Umie właściwie korzystać ze sprzętu w ogrodzie przedszkolnym, zgodnie z jego przeznaczeniem.
- Umie przechodzić przez jezdnię w miejscu nieoznaczonym i na pasach.
- Porusza się bezpiecznie w grupie podczas spacerów i wycieczek.
- Zna rodzaje środków transportu.
- Rozumie, że należy myć ręce przed posiłkami i po skorzystaniu z ubikacji.
- Orientuje się w zasadach zdrowego żywienia.
- Siada w siadzie skrzyżnym, by zapobiegać wadom postawy.
- Pozostawia po sobie porządek w toalecie i w łazience.

- Jest samodzielne przy czynnościach samoobsługowych.
- Potrafi komunikować swoje potrzeby dorosłym.
- Rozpoznaje sytuacje konfliktowe oraz emocje przeżywane w związku z nimi.
- Stara się panować nad uczuciami.
- Nabywa umiejętność wyrażania swoich stanów emocjonalnych w sposób akceptowalny przez otoczenie.
- Przewycięża onieśmienie wobec kolegów.
- Ustala wspólnie z kolegami zasady i reguły panujące w grupie.
- Bawi się i zgodnie pracuje z kolegami.

PAŹDZIERNIK

- Potrafi przewidywać i unikać zagrożeń w pomieszczeniach placówki.
- Umie właściwie korzystać ze sprzętu w ogrodzie przedszkolnym, zgodnie z jego przeznaczeniem.
- Wie, jak zachować się w razie skaleczeń i urazów.
- Wie, jak należy korzystać z nożyczek i innych przedmiotów wykorzystywanych podczas zajęć.
- Rozpoznaje przedstawicieli służb społecznych.
- Wie, na czym polega ich praca.
- Zna numery alarmowe: 112, 999, 998, 997
- Zna swój adres i/lub numer telefonu.
- Wie, jak zachować się w sytuacji zagubienia w tłumie, w sklepie.
- Wyciera właściwie nos, używając chusteczek higienicznych.
- Właściwie korzysta z toalety.
- Jest świadome konieczności utrzymania ładu i porządku wokół siebie.
- Stosuje się do zasad i reguł ustalonych w grupie.
- Potrafi porozumiewać się w grupie.
- Potrafi nawiązać kontakty z rówieśnikami.
- Wywiązuje się z obowiązków wykonywanych na rzecz grupy.
- Szanuje potrzeby innych osób.

LISTOPAD

- Zna zagrożenia płynące z używania urządzeń elektrycznych (zasilanych bateriami i na prąd).
- Jest świadome niebezpieczeństw płynących ze strony nieznanych i dzikich zwierząt.
- Przyjmuje postawę ograniczonego zaufania wobec wszystkich zwierząt.
- Umie przyjmować bezpieczne pozycje podczas ataku psa.
- Orientuje się w zasadach zdrowego żywienia.
- Zna funkcje narządów zmysłu i umie o nie dbać.
- Poznaje samego siebie.
- Ma poczucie własnej odrębności.
- Kształci u siebie umiejętność rozpoznawania stanów uczuciowych innych osób.
- Stara się panować nad swoimi uczuciami.
- Akceptuje uczucia innych ludzi.

GRUDZIĘŃ

- Wie, jak należy korzystać z nożyczek i innych przedmiotów wykorzystywanych podczas zajęć.
- Rozumie pojęcie „obca osoba”.
- Jest świadome niebezpieczeństw czyhających ze strony nieznanymi ludzi.
- Zna typowe zachowania ludzi obcych, mające na celu wykorzystanie dziecka.
- Wie, że należy chronić informacje o sobie przed obcymi ludźmi.
- Zna znaczenie systematycznych kontroli u stomatologa dla zdrowia jamy ustnej.
- Wie, jak prawidłowo pielęgnować jamę ustną.
- Posiada nawyk prawidłowego i regularnego mycia zębów.
- Jest świadome swoich praw i obowiązków.
- Jest świadome różnic płci.
- Rozpoznaje wstydlivy dotyk.

STYCZEŃ

- Wie, że należy się bawić w miejscach do tego przeznaczonych.
- Wie, że nie należy bawić się nieznanymi przedmiotami, narzędziami, lekarstwami czy substancjami.
- Rozumie zagrożenia wynikające z zabawy lekarstwami, środkami chemicznymi i substancjami nieznanego pochodzenia.
- Posiada umiejętność właściwego doboru ubrania, odpowiedniego do warunków pogodowych.
- Rozumie konieczność korzystania ze świeżego powietrza przy różnych warunkach pogodowych.
- Szanuje prawo do odpoczynku i prywatności innych domowników.
- Podejmuje się wykonywania obowiązków w domu.
- Jest odpowiedzialne za dobra materialne swoje i swojej rodziny.

LUTY

- Zna znaczenie elementów odblaskowych.
- Zna zasady bezpiecznego korzystania ze środków transportu prywatnego (fotelik dla dziecka, zapinanie pasów przez dorosłych; wsiadanie i wysiadanie od strony chodnika).
- Porusza się bezpiecznie podczas spacerów i wycieczek.
- Zachowuje się kulturalnie przy stole, podczas spożywania posiłków.
- Spożywa pokarmy niezbędne do zachowania zdrowia.
- Wie, że warto być odważnym, dobrym, prawdomównym.
- Buduje pozytywny obraz siebie.
- Rozumie, że inny nie znaczy gorszy.
- Umie być empatyczne wobec osób niepełnosprawnych.

MARZEC

- Unika sytuacji zagrożenia związanych ze sprzętem gospodarstwa domowego i maszynami rolniczymi.
- Umie przewidzieć skutki niewłaściwego zachowania w związku z powyższym.
- Posiada ograniczone zaufanie wobec obcych osób.
- Wie, że należy chronić informacje o sobie przed obcymi ludźmi.
- Wie, że nie należy przyjmować słodyczy i innych rzeczy od nieznanymi osób.

- Rozumie konieczność stosowania profilaktyki zdrowotnej (szczepienia, wizyty kontrolne u pediatry i innych specjalistów).
- Posiada poczucie prawa do intymności.
- Dbą o higienę intymnych części ciała.

KWIECIEŃ

- Rozumie zakaz spożywania nieznananych roślin, owoców oraz płynów nieznanego pochodzenia.
- Wie, gdzie się ukryć i jak postępować w obliczu zagrożenia związanego z nagłą zmianą pogody (burza, trąba powietrzna).
- Rozumie konieczność obcinania paznokci, mycia włosów – kontrolowania swojego wyglądu.
- Jest wdrażane do autoironii wobec samego siebie.
- Nabywa odporność na niepowodzenia i wiarę we własne siły.
- Posiada umiejętność słownego wyrażania swoich myśli i uczuć.
- Wyraża emocje poprzez ekspresję muzyczną, plastyczną i ruchową.

MAJ

- Rozpoznaje przedstawicieli służb społecznych.
- Wie na czym polega ich praca.
- Zna przyczyny powstawania pożarów.
- Potrafi określić zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia (ogień w domu, w lesie, w najbliższym otoczeniu, podczas zadymienia korytarz czy klatki schodowej)
- Wie, jak należy zachować się w sytuacji zagubienia w tłumie, w sklepie.
- Zna zasady poruszania się pieszych za miastem.
- Zna pojazdy uprzywilejowane.
- Wie jak korzystać ze środków komunikacji publicznej (właściwe zachowanie się na przystanku, podczas wsiadania/wysiadania i podczas jazdy).
- Potrafi korzystać ze środków transportu prywatnego (bezpieczne miejsce do odpoczynku podczas podróży).
- Zna funkcje narządów zmysłu i umie o nie dbać.
- Rozumie konieczność mówienia umiarkowanym tonem.
- Dbą o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne.
- Rozumie, że należy przyjmować postawę akceptacji wobec osób odmiennej rasy, wyglądu, chorych.
- Wie, czym zajmują się rodzice, zarówno w domu jak i w pracy.
- Jest odpowiedzialne za dobra materialne swoje i swojej rodziny.
- Podejmuje się wykonywania obowiązków w domu.

CZERWIEC

- Wie, czym są środki chemiczne stosowane w gospodarstwie domowym i że, należy ich unikać.
- Zna podstawowe zasady zachowania się nad wodą, w lesie, na podwórku.
- Umie bezpiecznie spędzać wolny czas.
- Wie, że nie należy oddalać się bez zgody i wiedzy dorosłych.
- Poprawnie siedzi przy stole.
- Rozumie zasadę nie korzystania z rzeczy osobistych należących do innych osób.
- Jest świadome wartości jaką posiada każdy człowiek.

- Ma poczucie własnej odrębności.
- Zna cechy dobrej komunikacji.
- Umie rozmawiać o zaistniałej sytuacji problemowej.
- Umie pokojowo rozwiązywać konflikty.

XVIII. UWAGI KOŃCOWE:

1. Za realizację programu wychowawczego przedszkola odpowiedzialni są wszyscy nauczyciele.
2. Realizacja zadań wychowawczych odbywa się przy współpracy rodziców. Zasady współpracy określa niniejszy program oraz Statut Przedszkola.
3. Treści zawarte w programie mogą być modyfikowane, zmieniane i rozbudowane przez Radę Pedagogiczną po uzgodnieniu ze wszystkimi zainteresowanymi.
4. Zmiany muszą być zgodne z prawem oświatowym i statutem przedszkola.

XIX. EWALUACJA

Skuteczność oddziaływania na świadomość, umiejętności dzieci w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa, zdrowego stylu życia, oraz właściwych zachowań wymaga poddawania jej działaniom ewaluacyjnym. Odpowiedzi na temat efektywności założeń programu będzie można uzyskać przede wszystkim, poprzez:

- obserwacje zachowań dzieci w różnych sytuacjach, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji naturalnych, dotyczących np. przestrzegania wszelkich zasad bezpieczeństwa, zdrowego odżywiania, preferowanych form wypoczynku itd.
- sprawozdania półroczne i roczne nauczycielek podsumowujących umiejętności, wiadomości dzieci w danym oddziale wiekowym;
- rozmowy z dziećmi i rodzicami;
- ankiety.

Należy pamiętać, że środowisko przedszkolne nie jest w stanie w pełni wypracować zachowań wychowawczo-profilaktycznych u dzieci. W podejmowanych działaniach konieczny jest udział środowiska rodzinnego, wypracowanie jednolitej płaszczyzny oddziaływania na zachowania i postawy dzieci.

Przedszkole jako instytucja wychowująca przekazuje dzieciom przede wszystkim treści wychowawcze wplecione w rytm życia codziennego, zajęcia i zabawy. Wyposaża małego człowieka w bogaty bagaż norm i zasad postępowania. Kształtuje zatem określone postawy moralne.

XX. LITERATURA:

1. Brzezińska A. „, Warunki rozwoju aktywności twórczej u dziecka w przedszkolu.”
2. Konwencja Praw Dziecka z 7 lipca 1991 roku.
3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku;
4. Łobocki M. „ABC wychowania”
5. Pomykało W. (red.) „Encyklopedia pedagogiczna”
6. Robaszewski „, O cnotach i wychowaniu.
7. Szewczuk W. Psychologiczne podstawy zasad wychowania.”
8. Śliwierski B. „, Współczesne teorie i nurty wychowania”.
9. Podstawa Programowa Wychowania Przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego.
10. Demel M., O wychowaniu zdrowotnym, Warszawa 1968.
11. Kwiatkowska M (red.) Podstawy pedagogiki przedszkolnej, Warszawa 1988,
12. Umiastowska D., Wszędzie pełno ruchu, Szczecin 2004.

